

Министерство на земеделието и храните

**Оперативен анализ
за основни земеделски култури**

(Бюлетин № 46/2024)

София, 4 декември 2024 г.

Съдържание

1.	Проведени основни мероприятия в растениевъдството към 28.11.2024 г.	3
1.1	Реколта от царевица за зърно	3
1.2	Площи и производство на зеленчуци	3
1.3	Площи и производство от трайни насаждения	3
2.	Есенна кампания	4
3.	Външна търговия с основни земеделски култури	4
4.	Цени	4
4.1	Зърнени и маслодайни култури	4
4.2	Плодове и зеленчуци	5

Забележки: Материалът включва оперативна информация относно проведените основни селскостопански мероприятия по данни от областните дирекции „Земеделие“, Интегрираната система за администриране и контрол (ИСАК) и общински служби по земеделие, които нямат статистически характер, а служат само като ориентир за текущото състояние на пазара.

1. Проведени основни мероприятия в растениевъдството към 28.11.2024 г.

1.1 Реколта от царевица за зърно

При 99,3% ожънати площи, оперативните данни към 28.11.2024 г. сочат намаление на продукцията от царевица за зърно с 38,4% на годишна база, което се дължи основно на по-ниския среден добив от декар, вследствие на неблагоприятните климатични условия.

Реколта от царевица за зърно към 28.11.2024 г., ха

	Площи за реколтиране (ха)		Реколтирани площи (ха)		Продукция (тона)		Среден добив (кг/дка)		Изменение на годишна база, %			
	30.11.2023	28.11.2024	30.11.2023	28.11.2024	30.11.2023	28.11.2024	30.11.2023	28.11.2024	Площи за реколтиране (ха)	Реколтирани площи (ха)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
царевица за зърно	534 827	510 099	533 404	506 601	2 246 059	1 382 849	421	273	-4,6%	-5,0%	-38,4%	-35,2%

Източник: Оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“, ИСАК и ОСЗ, обработени от МЗХ

1.2 Площи и производство на зеленчуци

На този етап производството на зеле от открити площи е с 1,9% повече спрямо година по-рано, като по-големият размер реколтирани площи неутрализира негативния ефект от понижената продуктивност от декар. Прибраното количество картофи е с 12,4% под миналогодишното.

От началото на 2024 г. до момента оранжерийното производство на домати се свива с 28,9% на годишна база, а това на оранжерийни краставици – с 8,6%.

Площи и производство от зеленчуци към 28.11.2024 г.

	Засадени площи (ха)		Реколтирани площи (ха)		Продукция (тона)		Среден добив (кг/дка)		Изменение на годишна база, %			
	30.11.2023	28.11.2024	30.11.2023	28.11.2024	30.11.2023	28.11.2024	30.11.2023	28.11.2024	Засадени площи (ха)	Реколтирани площи (ха)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
Картофи	7 483	6 629	7 378	6 450	122 212	107 055	1 656	1 660	-11,4%	-12,6%	-12,4%	0,2%
Зеле	1 412	1 469	1 293	1 375	25 193	25 670	1 948	1 867	4,0%	6,3%	1,9%	-4,2%
Домати в оранжерии	533	522	532	513	56 024	39 846	10 531	7 767	-2,1%	-3,6%	-28,9%	-26,2%
Краставици в оранжерии*	429	424	426	420	50 824	46 472	11 931	11 065	-1,2%	-1,4%	-8,6%	-7,3%

Източник: Оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“, ИСАК и ОСЗ, обработени от МЗХ

* Включва и корнишони

1.3 Площи и производство от трайни насаждения

Съчетанието от по-малък размер реколтирани площи и понижение на средния добив води до намаление на продукцията от ябълки с 15,3% спрямо съответния период на 2023 г. Същевременно, при орехите се отчита ръст от 18,9%.

Площи и производство от трайни насаждениа към 28.11.2024 г.

	Площи за реколтиране (ха)		Реколтирани площи (ха)		Продукция (тона)		Среден добив (кг/дка)		Изменение на годишна база, %			
	30.11.2023	28.11.2024	30.11.2023	28.11.2024	30.11.2023	28.11.2024	30.11.2023	28.11.2024	Площи за реколтиране (ха)	Реколтирани площи (ха)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
ябълки	4 249	4 102	4 234	3 859	42 968	36 373	1 015	943	-3,5%	-8,9%	-15,3%	-7,1%
орехи	8 063	8 520	7 938	8 407	6 217	7 391	78	88	5,7%	5,9%	18,9%	12,8%

Източник: Оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“, ИСАК и ОСЗ, обработени от МЗХ

2. Есенна кампания

Към края на м. ноември 2024 г. засетите площи с повечето от основните есенни зърнени и маслодайни култури за реколта `2025 изпреварват отчетените по същото време на 2023 г. с между 2,9% (маслодайна рапица) и малко над 13% (ечемик и ръж). Единствено при тритикалето е налице леко изоставане на сеитбата, с 2,5%.

Засети площи с есенници към 28.11.2024 г. (ха)

	30.11.2023	28.11.2024	Изм., %
пшеница	1 051 320	1 115 343	6,1%
ечемик	139 870	158 387	13,2%
маслодайна рапица	97 464	100 315	2,9%
ръж	5 117	5 786	13,1%
тритикале	12 685	12 365	-2,5%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХ

3. Външна търговия с основни земеделски култури

Информацията за търговията с основните зърнени и маслодайни култури и плодове и зеленчуци по данни на Националния статистически институт, включена в Бюлетин № 44/2024, ще бъде актуализирана след публикуване на официални данни за внос и износ за м. септември 2024 г.

4. Цени

4.1 Зърнени и маслодайни култури

Средно за страната, към 27 ноември 2024 г. ечемикът се търгува с 2,4% по-евтино на седмична база. По-слабо понижение се отчита при цените на фуражната пшеница и царевицата – с 0,3%, докато тази на слънчогледа нараства с 0,4%. Средната изкупна цена на хлебната пшеница се запазва на нивото от предходната седмица.

Сравнявайки с аналогичния период на 2023 г., слънчогледът е поскъпнал с 56,4%, а основните зърнени култури - в рамките на 1,1% (царевица) - 6,4% (ечемик).

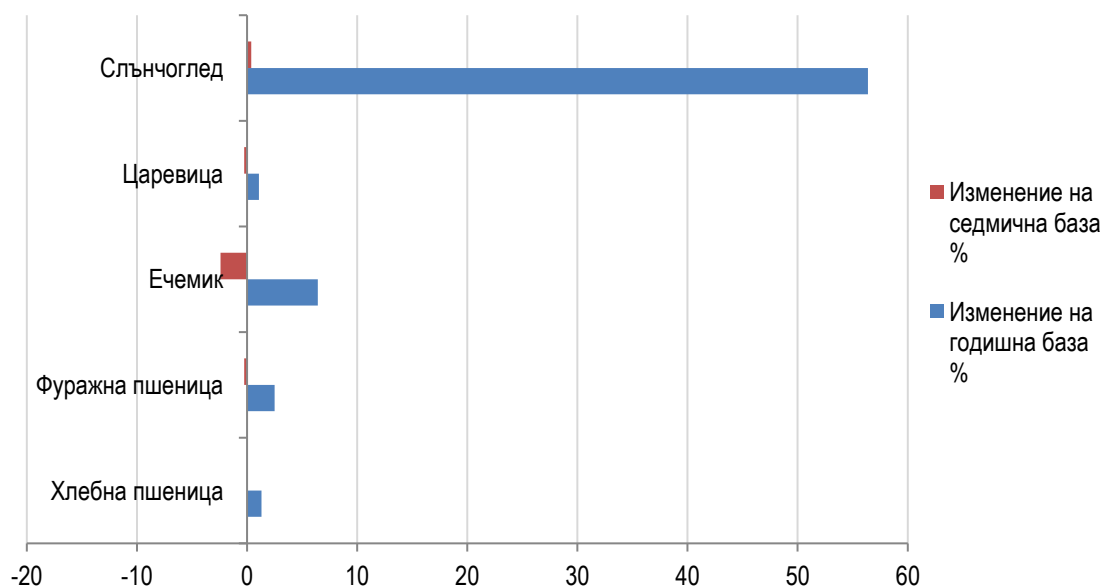
**Средни изкупни цени на основни зърнени и маслодайни култури
към 27.11.2024 г., лв./тон без ДДС**

	29.11.2023	20.11.2024	27.11.2024	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
Хлебна пшеница	385	390	390	1,3	0,0
Фуражна пшеница	359	369	368	2,5	-0,3
Ечемик	342	373	364	6,4	-2,4
Царевица	372	377	376	1,1	-0,3
Слънчоглед	688	1 072	1 076	56,4	0,4
Рапица	*	*	*	-	-

Източник: САПИ ЕООД (средноседмични цени); изчисления на МЗХ

* няма данни

**Изменение на изкупните цени на основни зърнени и маслодайни култури
към 27.11.2024 г.**

4.2 Плодове и зеленчуци

При предлагането на плодове и зеленчуци на тържищата в страната се наблюдават разнопосочни седмични ценови колебания. Средните цени на едро на картофи, зеле и оранжерийни домати се увеличават съответно с 2,5%, 3,1% и 7,2% спрямо предходната седмица. По-ниски ценови стойности се регистрират при оранжерийните краставици (с 1,9%) и ябълките (с 8,7%).

Към края на м. ноември 2024 г. зелето и оранжерийните домати се търгуват съответно с 37,5% и с 16,9% по-скъпо спрямо година по-рано. Под миналогодишните нива са цените на картофите (с 4,6%) и оранжерийните краставици (с 13,4%).

Средни цени на едро на основни плодове и зеленчуци към 29.11.2024 г., лв./кг

	01.12.2023	22.11.2024	29.11.2024	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
картофи	1,30	1,21	1,24	-4,6	2,5
домати (оранжерийни)	3,20	3,49	3,74	16,9	7,2
домати (открити площи)	*	*	*	-	-
домати (внос)	2,68	*	*	-	-
краставици (оранжерийни)	3,66	3,23	3,17	-13,4	-1,9
краставици (внос)	*	*	*	-	-
пипер (зелен)	*	*	*	-	-
пипер (червен)	2,44	*	*	-	-
зеле	0,96	1,28	1,32	37,5	3,1
дини	*	*	*	-	-
пъпеши	*	*	*	-	-
праскови	*	*	*	-	-
череша	*	*	*	-	-
ябълки	*	1,84	1,68	-	-8,7
сливи	*	*	*	-	-
круши	*	*	*	-	-
десертно грозде	*	*	*	-	-

Източник: ДКСБТ; изчисления на МЗХ

* няма данни

Изменение на цените на едро на основни плодове и зеленчуци към 29.11.2024 г.

